

УКРАЇНА

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

РОЗДІЛЬНЯНСЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

15 липня 2021 року №210/А-2021

Про організацію спостережень щодо
оцінки радіаційної та хімічної
обстановки в районі

Відповідно до Кодексу цивільного захисту України, пункту 2 статті 27 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», постанови Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 р. № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту», наказу Міністерства Внутрішніх Справ України від 27.11.2019 року № 986 «Про затвердження Методики спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки»:

1. Затвердити:

1) Положення про організацію спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки (додається);

2) переліки постів радіаційного та хімічного спостереження, диспетчерських служб району згідно з додатками 1, 2.

2. Роздільннянському РУ ГУ ДСНС України в Одеській області, керівникам підприємств, організацій, установ, виконавчим комітетам органів місцевого самоврядування:

1) вжити заходів щодо підготовки та оснащення диспетчерських служб, постів радіаційного та хімічного спостереження і розрахунково-аналітичних груп необхідним обладнанням, положеннями та іншою документацією;

2) забезпечити своєчасну передачу інформації від диспетчерських служб до оперативних чергових територіальних підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій у разі виникнення надзвичайних ситуацій з радіоактивними та хімічними речовинами з визначенням для них завдань та зон відповідальності.

3. Сектору з питань оборонної роботи та цивільного захисту районної державної адміністрації спільно з Роздільннянським РУ ГУ ДСНС України в Одеській області здійснювати постійний контроль за організацією та проведенням спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки на території району.

Голова

Сергій ПРИХОДЬКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Розпорядження голови
районної державної адміністрації
від 15 липня 2021 року № 210/А-2021

ПОЛОЖЕННЯ
про організацію спостережень щодо оцінки радіаційної
та хімічної обстановки

1. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає єдиний порядок спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки у повсякденній діяльності та у разі виникнення надзвичайних ситуацій відповідно наказу Міністерства Внутрішніх Справ України від 27.11.2019 року № 986 «Про затвердження Методики спостережень щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки»:

1.2. У цьому Положенні терміни вжито в таких значеннях:

диспетчерська служба - передбачені штатним розписом підприємства, організації або установи (далі - підприємство), підрозділ або особи, які здійснюють цілодобове чергування;

зона відповідальності - визначена територія, на якій здійснюється радіаційне та хімічне спостереження відповідно до встановлених завдань;

пост радіаційного та хімічного спостереження (далі - ПРХС) - формування цивільного захисту, що здійснює періодичне або постійне радіаційне та хімічне спостереження відповідно до встановлених завдань;

радіаційна та хімічна обстановка - обстановка, що склалася на території підприємства або адміністративно-територіальної одиниці внаслідок забруднення навколошнього середовища радіоактивними та небезпечними хімічними речовинами;

радіаційне та хімічне спостереження - заходи щодо збирання, опрацювання, передавання, збереження та аналізу інформації про радіаційну та хімічну обстановку;

розрахунково-аналітична група (далі - РАГ) - формування цивільного захисту, що здійснює збирання, опрацювання, аналіз та збереження інформації про радіаційну та хімічну обстановку для органів управління єдиної державної системи цивільного захисту (далі - ЄДС ЦЗ).

Інші терміни, використані в цьому Положенні, уживаються в значеннях, наведених у Кодексі цивільного захисту України, постанові Кабінету Міністрів України від 09 січня 2014 року № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту» та наказі Міністерства внутрішніх справ України від 05 листопада 2018 року № 879 «Про затвердження Правил техногенної безпеки», зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 27 листопада 2018 року за № 1346/32798.

3. Радіаційне та хімічне спостереження здійснюється з метою своєчасного надання органам управління ЄДС ЦЗ інформації про забруднення навколошнього середовища радіоактивними та небезпечними хімічними речовинами для прийняття рішень щодо

реагування на надзвичайні ситуації, пов'язані з викидом радіоактивних та небезпечних хімічних речовин.

II. Організація спостережень

1. Радіаційне та хімічне спостереження здійснюють:

диспетчерські служби - на всіх об'єктах підвищеної небезпеки, які виробляють, використовують, транспортують, переробляють або зберігають радіоактивні та небезпечні хімічні речовини;

ПРХС, що створені суб'єктами господарювання на підприємствах відповідно до Порядку утворення, завдань та функцій формувань цивільного захисту, затверженого постановою Кабінету Міністрів України від 09 жовтня 2013 року № 787 (далі - Порядок).

2. Залежно від режимів функціонування ЄДС ЦЗ радіаційне і хімічне спостереження здійснюються:

у режимі повсякденного функціонування - диспетчерськими службами в межах зони відповідальності радіаційного контролю за допомогою стаціонарних пристрій щодо перевищення природного радіаційного фону та шляхом візуального контролю щодо появи аномальних явищ (кольорової хмари або підозрілих крапель на ґрунті, рослинах, поверхнях будівель). Спостереження здійснюється 4 рази на добу: о 05:00, 11:00, 17:00, 23:00;

у режимі підвищеної готовності, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану - шляхом посилення спостереження із залученням диспетчерських служб та ПРХС, вимірювання в межах зони відповідальності потужності експозиційної (еквівалентної) дози, визначення типу і концентрації небезпечних хімічних речовин та відбору проб ґрунту, води для проведення лабораторних досліджень. Спостереження здійснюється в строки, визначені органами управління ЄДС ЦЗ залежно від обстановки;

у режимі функціонування ЄДС ЦЗ в особливий період - із залученням диспетчерських служб та ПРХС згідно з планами цивільного захисту на особливий період.

3. Радіаційне та хімічне спостереження має забезпечувати:

найбільш максимальне охоплення території, де проживає населення;

оперативний збір, узагальнення та опрацювання інформації про радіаційну та хімічну обстановку в разі загрози виникнення та виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних з викидом радіоактивних та небезпечних хімічних речовин;

кваліфікований аналіз оцінку радіаційної та хімічної обстановки для прийняття рішень щодо здійснення заходів захисту населення.

III. Здійснення спостережень диспетчерськими службами

1. Радіаційне та хімічне спостереження на підприємствах, які мають диспетчерську службу з режимом цілодобового чергування, здійснюється відповідно до пункту 2 розділу II цього Положення. Безпосередньо заходи щодо радіаційного та хімічного спостереження здійснює черговий диспетчер.

Під час приймання-передавання зміни черговий диспетчер повинен ознайомитися з обстановкою в зоні відповідальності, записами в журналі радіаційного та хімічного спостереження, а також візуально оглянути цілісність пристрій радіаційної і хімічної

розвідки та перевірити їх роботу. На кожен прилад має бути інструкція з використання, технічний паспорт та свідоцтво про метрологічну повірку.

2. У разі встановлення потужності експозиційної (еквівалентної) дози 0,05 мР/год (0,5 мкЗв/год) і вище, появі аномальних явищ (кольорової хмари або підозрілих крапель на ґрунті, рослинах, поверхнях будівель) черговий диспетчер негайно інформує телефоном керівництво підприємства, оперативного чергового органу управління територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ та оперативного чергового Роздільнянського РУ ГУ ДСНС (далі - черговий ДСНС).

Після інформування диспетчера за допомогою приладів радіаційної і хімічної розвідки та шляхом відбору проб уточнює потужність експозиційної (еквівалентної) дози на місцевості, тип та концентрацію небезпечної хімічної речовини в повітрі, здійснює відбір проб забрудненого ґрунту для дослідження в радіометричній (хімічній) лабораторії, уточнює метеорологічні дані і протягом однієї години надсилає черговому ДСНС письмове повідомлення про радіоактивне та хімічне забруднення (додаток 1).

Надалі інформація щодо результатів радіаційного та хімічного спостереження передається телефоном черговому органу управління територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ та черговому ДСНС в строки, визначені органом управління територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ.

У разі введення режимів підвищеної готовності, надзвичайної ситуації та в особливий період диспетчери також передає телефоном інформацію щодо результатів радіаційного та хімічного спостереження до РАГ Роздільнянського району у строки, визначені органом управління територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ.

Отримані за результатами власних вимірювань дані про стан радіаційної та хімічної обстановки черговий диспетчери заносить у журнал радіаційного та хімічного спостереження (додаток 2).

IV. Здійснення спостережень постами радіаційного та хімічного спостереження

1. У режимах підвищеної готовності, надзвичайної ситуації та в особливий період до здійснення радіаційного та хімічного спостереження залишаються ПРХС.

2. У разі переведення ЄДС ЦЗ в режим підвищеної готовності працівники ПРХС прибувають на підприємство, отримують та перевіряють справність і комплектність приладів радіаційної і хімічної розвідки, засобів зв'язку та засобів індивідуального захисту.

Начальник ПРХС організує радіаційне та хімічне спостереження (utoчнює завдання черговому спостерігачу ПРХС, строки проведення спостереження, порядок інформування керівника підприємства, чергового ДСНС та РАГ та заходи безпеки).

3. У разі реєстрації потужності експозиційної (еквівалентної) дози 0,05 мР/год (0,5 мкЗв/год) і вище, появі аномальних явищ (кольорової хмари або підозрілих крапель на ґрунті, рослинах, поверхнях будівель) черговий спостерігач ПРХС негайно інформує телефоном керівництво підприємства, оперативного чергового органу управління територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ, чергового РУ ГУ ДСНС в Одеській області та РАГ району на території якого знаходиться ПРХС.

Надалі спостереження на ПРХС здійснюється в порядку, визначеному в розділі III цієї Методики для диспетчерської служби.

V. Організація збирання та обробки інформації

1. З метою збирання, опрацювання та аналізу інформації про стан радіаційного та хімічного забруднення навколошнього середовища, що надходить від диспетчерських служб та ПРХС у режимах підвищеної готовності, надзвичайної ситуації та в особливий період, за рішеннями районної державної адміністрації згідно з Порядком завчасно створюються РАГ та затверджуються положення про них.

Зазначеними рішеннями також визначаються місця для роботи РАГ, зокрема в регіональних центрах управління в надзвичайних ситуаціях у приміщеннях, призначених для роботи координаційних органів та штабів з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації місцевого рівня.

2. РАГ завчасно забезпечується відповідними методиками прогнозування радіаційної і хімічної обстановки, картою з нанесеною прогнозною радіаційною та хімічною обстановкою, робочою картою для нанесення фактичної обстановки, формами звітних документів.

Для РАГ органи управління відповідних ланок територіальних підсистем ЄДС ЦЗ складають переліки диспетчерських служб та ПРХС, які надають інформацію про радіаційну та хімічну обстановку до відповідної РАГ, з контактними телефонами.

3. У разі переведення ЄДС ЦЗ в режим підвищеної готовності працівники РАГ прибувають на визначене для роботи місце, уточнюють порядок отримання та передавання інформації про радіаційну та хімічну обстановку від диспетчерських служб та ПРХС, здійснюють прогнозування можливої радіаційної і хімічної обстановки.

4. У разі виникнення надзвичайної ситуації, пов'язаної з викидом радіоактивних та небезпечних хімічних речовин, РАГ збирають, узагальнюють, опрацьовують отриману інформацію та подають її до органів управління ЄДС ЦЗ, яким вони підпорядковані, та до РАГ в Одеській області.

**Завідувач сектору з питань оборонної
роботи та цивільного захисту**

Анатолій Сашевський